

in vsa gospodarska poslopja. Pogorela Povhe in Trupej sploh zavarovana ni sta bila in jima je uničil požar poleg poslopj vse gospodarsko orodje, letošnje krmo, žito in 30 polovnjakov vina. Požar se je pojavil v gorici posestnika Povheta, kjer so se imele skozi dimnik stare lesene stene. Gasilno delo je bilo otežkočeno radi pomanjkanja vode.

Požari v okolici Zagorja. Dne 15. julija je pogorela nad postajo Sava v hribu proti Tirni Verbičeva kovačnica. Ogenj se je razširil tudi na mlado zasajeni gozd pri Tirni. Istega dne je pogorel v Zavinah kozolec posestnika Borštnerja. V vseh treh požarnih slučajih so se vrlo izkazali gasilci.

Številni in veliki gozdni požari. Dne 15. t. m. ob neznojni vročini je izbruhnil gozdni požar na Zagrebački gori in objel 25.000 juter gozda. Ogenj je pričel v gozdnem delu Zemljiške zajednice v Vrabču in na Kulmerjevi posesti. Takoga požara Zagrebčani zdavna ne pomnijo. — V sredini minulega tedna je pokončaval ogenj najlepše in zelo obsežne gozdove kneza Karla Auersperga na Medvednjaku pri Kočevju. Požar je gasilo 12 gasilnih društev in domače prebivalstvo. — Skoro istočasno kakor na Medvednjaku je gorelo v šumah okrog Gotence in Grčarič v čabarskih gozdovih. Ti gozdovi so kmečka last in oddaljeni od Kočvja 30—40 km.

Smrtna nesreča v Kamniških planinah. V pondeljek predpoldne dne 13. t. m. je smrtno ponesrečil na Mlinarskem sedlu med Malim in Velikim Grintovcem v Kamniških planinah 21letni zlatarski pomočnik Mihajlo Weber, rodom iz Novega Sada.

Dijakinja rešila dve deklici. V Krki pri Novem mestu sta se kopali 15. julija 12letna Sandica Vodnik in njena prijateljica Andrinka Ipavec. Sandica je zašla preveč na globoko in se začela potapljati, kljub temu, da se je držala prijateljice za roko. Obe deklici je rešila junaška dijakinja Anica Kambič.

Požar na Gorenjskem. V noči od 16. na 17. julija je pogorelo gospodarsko poslopje Andreju Križmanu, posestniku iz Mlake pri Komendi.

Človeško okostje. Posestnik Anton Krmec iz Gmajnice v Št. Jerneju na Dolenjskem je našel na njivi pri kopanju peska človeško okostje, ki je moralo biti že 10 let v zemlji. Doslej še niso dognali, kedo bi naj bil na njivi skrivnostno zakopan.

Velikanski požar pri Rakeku. Dne 19. julija zvečer je pogorela vas Nadlesk pri Rakeku. Gašenje je oviralo veliko pomanjkanje vode.

Velikanski požar na Čehoslovašem. Dne 17. t. m. je upepelil požar čehoslovaško vas Vazec v lptovskem okraju. Pogorelo je 400 hiš in je 2400 oseb brez strehe. Zgorelo je 10 oseb in mnogo je bilo ranjenih. Škoda znaša 15 milijonov čeških kron.

»Zeppelin« se pripravlja za polet na severni tečaj. Poleta na severni tečaj v zrakoplovu »Zeppelin« se bo udeležilo 46 oseb, med temi tudi italijanski general Nobile, kojega severotečajna ekspedicija v zrakoplovu »Italija« je pred leti tako klaverno končala. Dne 22. julija bo napravil »Zeppelin« daljši po-

Čudovito osvežilo za polet!

Kadar je vročina in prah, je kar potrebno, da si umijete glavo z Elida Shampoo nom. To Vas osveži in Vam ohrani lase lepe in zdrave!

Vsak teden po enkrat si umijte glavo!

ELIDA SHAMPOO

skusni polet z vsemi udeleženci. Zrakoplov bo za polet v severne kraje nekoliko preurejen in bodo izpraznili dva prostora za moštvo. Sredi prihodnjega tedna bo zapustil zrakoplov svojo luko v Friedrichshafenu ob Bodenskem jezeru in bo odletel nasproti ruskemu ledolomilcu »Malygina«, s katerim bosta skupno raziskovala najbolj severne pokrajine.

Napredek na polju brezžičnega brzojava. Francoski inženjer Belin, znan iznajditelj glede brezžičnega brzojava, je poročal te dni o iznajdbi, ki bo zavila prenos brezžičnega brzojava v tajnost. Odposlani brzojav bo določen samo za naslov, bo le za njegov sprejemni aparat in za vsakega tretjega nerazumljiv. Novi postopek pri brezžičnem brzojavu bo predvsem velike važnosti za prenos vojaških dokumentov, diplomatskih pogovorov in za trgovino.

Novo otočje. Resni znanstveniki napovedujejo na podlagi raziskovanj ter pojavov, da se bo prikazalo iznad morske gladine ob obali Brazilije v južnem Atlantskem Oceanu čisto novo otočje. Dvignila se bosta tekom nekaj desetletij iznad morja dva otoka, ki bosta predrugačila braziljanske obalne razmere. Nova otoka bosta podobna japonski skupini otokov, ker bosta vulkanskega značaja.

Zdravnica gospe dr. Klara Kuhovec je odpotovala do 9. avgusta. 1110

Vodja ruskega ledolomilca »Malygina«, ki se bo podal skupno z zrakoplovom »Zeppelin« v sredini tega tedna v morja proti severnemu tečaju.

Resen opomin, ki nas spominja, da je za skrajni čas, tudi za zdravje kaj ukreniti, — bolečine. Nešteto ljudi muči revmatizem, trganje v sklepih, živčne bolečine, trganje, zbadanje, glavobol, zobobol itd., drugi trpijo od slabosti in drugih obolenj, ali vendar imamo tudi veliko število takih ljudi, kateri so se znali vseh teh muk obvarovati. Že čez 34 let v mnogih krajih držijo stalno v hiši Fellerjev bolečine ublažavajoči Elsafluid ter se vedno iznova vesele njegovemu zanesljivemu dejstvu. V lekarnah in sorodnih trgovinah se dobiva Fellerjev Elsafluid v poskusnih steklenicah po 6 Din, v dvojnih steklenicah po 9 Din, ali pa v velikih steklenicah po 26 Din. Poštni paket z 9 poskusnimi ali 6 dvojnimi, ali 2 velikimi steklenicami pošilja za 62 Din brez vseh daljnih stroškov Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

Tako se varčuje! Ni treba kupovati preneglo, a posebno ne ure, ker nas tudi najcenejša ura drago stane, če se mora večno popravljati. Najbolj se varčuje, če se ne kupuje samo poceni, ampak tudi dobro. Zato Vam zopet ponavljamo, zahtevajte novi letni cenik z že tisoč slikami od tovarniške hiše ur H. Suttner v Ljubljani št. 892, dobite ga popolnoma brezplačno. V njemu najdete žepne ure že za 44 Din, ure-zapestnice za 98 Din, budilnike za 49 Din, kakor tudi razno zlatino in srebrnino, vse takorekoč po originalnih tovarniških cenah.

V teku življenja se vse ponavlja! Starši vidijo v otrocih vstajenje lastnih otroških let, v mladostnih letih otrok vzbujajo spomine na lastno mladost in vnukinja se učil od matere, kar je poučevala babica: »Zlatorog milo ustvarja čistost!«

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15. 376

*

Knjižca ga je obogatila.

V angleški grofiji Kent je umrl te dni v starosti 80 let Alojzij Smith Horn, ki je bil znan po celem Angleškem pod imenom »Kramer Horn«. V starosti 18 let je prišel kot nastavljenec tvrde v Liverpoolu na obalo Slonove kosti v osrednji Afriki. Kmalu za tem, ko je dospel na odkazano mu mesto, je dal slovo tvrdomu in je začel na lastno pest trgovati s slonovo kostjo. Gnan od neugnane sile po doživljajih, je prepotoval v dobi 60 let Afriko. Živel je skupno z domačini, kojih navad se je take navzel, da se je odtujil evropski kulturi.

Ko je bil star 70 let, je sklenil, končati neprestano potovanje in se je izselil iz osrednje Afrike v južni Transvaal. Brez vseh sredstev je začel tamkaj krošnjarijo od hiše do hiše z vsemi mogočimi predmeti. Nekega dne je potrkal tudi na vrata znane južnoafriške pisateljice Levis. Zaman se je trudil,

da bi kaj prodal od svoje krame. Tekom pogovora z učeno žensko pa je pisateljico tako navdušil za svoje pristočno pripovedovane doživljaje, da je starčka z zanimanjem poslušala in pripomnila uprašanje, če je tudi zapisoval dogodke v dnevnik, katerega jej naj prinese ob priliki.

Par dni za tem se je zglašil stari Al. Horn pri pisateljici z rokopisom. Levis je bila vsa navdušena za zapiske in se mu je ponudila, da bo spisala na podlagi teh knjigo. Na ta način je nastal tolikanj čitan spis »Ob Slonokoščeni obali.« Knjiga je žela v Ameriki in na Angleškem popoln uspeh in doživela eno izdajo za drugo. Nobeden od čitateljev ni hotel verjeti, da je sploh kdaj živel Horn, ki je preživel tako pravične doživljaje. Šele sloviti angleški pisatelj Galswort je prepričal občinstvo, da ta čudni in izvanredni mož resnično še živi.

Horna je knjiga obogatela in je postal na mah oboževanec vseh čitatelej.

Preselil se je nazaj na Angleško in se nastanil v grofiji Kent. Bogznaj kolikokrat v življenju je bil ranjen od levov, pušic ter sulic črncev. Še nekaj tednov pred svojo smrtjo je zatrjeval, da se ima zahvaliti za svoje dolgo življenje ne šolskemu zdravilstvu belega človeka, ampak zdravniški izkušnosti afriških črncev — domačinov. V boleznih in ranah so ga vsikdar lečili zamorci in temu dejstvu se ima zahvaliti za zdrave noge, katere mu je hotel nekoč angleški kirurg ob priliki ranjenja za vsako ceno odrezati. Glede ran na nogah se je zaupal ranocelniku Kanibalov, ki ga je v par tednih ozdravil popolnoma.

*

Zamenjam izberno vino iz najboljših vinogradov za suha bukova drva ali za rezan les. Franjo Gulišek, Maribor, Razlagova ulica št. 25. 1932

Državna podpora po toči poškodovanim. Ministrski svet je sklenil podeliti kmetom, katerim je pobila toča, 1 milijon podpore. Podpora se bo razdelila na podlagi seznamov, ki jih predlože banske uprave, in sicer le onim, ki so podpore najbolj potrebni. Podporne sezname bodo napravile v posameznih okrajih posebne komisije.

Na banovinski vinarški in sadjarški šoli v Mariboru se v šolskem letu 1931—1932 še nekatera, deloma popolnoma in deloma do polovice prosta mesta za oddati. Zanimanci naj pošljejo prošnje za sprejem v smislu razpisa v 6. številki »Sadjarja in vrtnarja«, odnosno 11. številki »Kmetovalca« najkasneje do 3. avgusta t. l. ravnateljstvu imenovanemu šole.

Sprejem v banovinsko kmetijsko šolo v Št. Juriju ob južni žel. Novo šolsko leto 1931-32 se začne početkom oktobra ter traja polnih 12 mesecev. Sprejme se 34 gojencev in sicer 8 dryl vrsti le kmečke sinove, za katere se

predvideva, da ostanejo na kmetijah kot bodoči gospodarji. — Sprejemni pogoji za novo ustanovljeno banovinsko gospodinjstvo šolo v zavodu z 10mesečnim tečajem se bodo razglasili pozneje, ker se pouk v novi zgradbi predvidevno pred novim letom ne bo mogel pričeti.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Po inicijativi tuk. podružnice Kmetijske družbe, ki ji predseduje delavni g. Karničnik Gašper, se je vršil v Društvenem domu trimesečni kmetijsko-gospodinjstvi tečaj pod vodstvom gospe Jele Premrou. Javni izpit gojenk ob sklepu tečaja je pokazal krasen uspeh. Iskreno čestitamo! Gojenkam želimo, da postanejo vzori slovenskih gospodinj.

V. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov. Zalec v Savinjski dolini, dne 15. julija 1931. — Že delj časa trajajoča tropična vročina brez padavin se že kaže v itak neenako razvitih nasadih, posebno na prodnatem svetu, na ta način, da orumenevajo spodnji listi in postanejo žrtve solnčnega paleža. Ako tropične vročine ne bode kmalu konec, sledilo bo še kaj opasnejšega. Tačas je rastlina v najlepšem razcvetju, vendar koprni po temeljitom osveženju. — Naši hmeljarji so vohče mnenja, da letošnji hmeljski pridelek ne bo preobilan. — Društveni odbor.

*

Fr. Wernig:

Važna kmetijska vprašanja za okraj Slovenjgradec.

Tako težko, kakor malokje, občuti breme današnje gospodarske krize naš kmetovalec. Spričo te krize, katera je bila na pohodu, se je začelo med dalekovidnejšimi in nesobično delavnimi kmetovalci pred kakim letom gibanje, da bi se posvetilo malo več pažnje razvoju mlekarstva v okraju, reji molznih krav in živinoreji sploh. Vsestranski pomisleki in tostvarne zapreke glede uveljavljenja tega stremljenja v okviru naše živinorejske zadruga so nam še v spominu. Kako pravilno pa je bilo stremljenje nekaterih zadrugnikov, — stremljenje, ki je žal prišlo prepozno, ki še ni proniknilo vsega našega ljudstva — občuti vse naše gospodarstvo.

»Edino, kar še gre v denar, je dandanes maslo; pa tega prodajo lahko le posestniki s prvovrstno kakovostjo«, mi je pripovedoval ves zbežan in obupan nedavno predsednik kmetijske podružnice nekoč tako imovitega Mislinja. »Da bi se pa ljudje združili v kakim mlekarški zadrugi, ki bi edino mogla proizvajati prvovrstno in enotno blago za eksport, zato manjka ljudem še smisla za skupnost. Vsak vleče na svojo stran in misli le nase v — svojo škodo«, dalje pripoveduje prevdarni kmetovalec.

»Da, da«, pripomnim, »manjka nam zadrugništva in predvsem blaga, kakoršnega išče današnji trg, posebno v inozemstvu. Slabše vole kupi domači mesar le še za klobase. Na nekem sejmu se je pri nas prodalo vole po 3 in 4 Din za 1 kg.«

»Čudno, v Št. Juriju ob južni žel. pa so pred par dnevi naložili mnogo vagonov volov po 6 Din za 1 kg.«

»Verjamem«, odvrnem, »ali pa veste tudi, da so v okolici Št. Jurija volji neprimerno boljše rejeni, kakor pri nas? Ni pa boljša reja odvisna od pasme — ampak od krmljenja v mladosti in od boljše, tečnejše krme, katero pa lahko prideluje zdaj s primernim gnojenjem z gnojnico tudi naš kmetovalec. Vsaj dobre gnojnične jame bomo imeli že kmalu vsepovsod.«

—

Ustavim se nedavno na potovanju iz Dravograda v Slovenjgradec pri marsikaterem kmetovalcu, da poprosim za malo kislega mleka. Toda, strmite! V najizrazitejši planinski dolini Štajerske mi ni mogoče dobiti niti skodelice mleka. — »Ga nimamo niti za dom«, mi povedo marsikje. — »Pa mi bode v Slovenjgradcu, v mestu, ki postaja vedno privlačnejše za tujce iz vseh krajev, sreča bolj mila«, si mislim in grem od hotela do hotela, od gostilne do gostilne, pa se moram končno vrniti domov, ne da bi mi bilo mogoče dobiti le žlico kislega mleka.

»Kaj nam koristi vsa propaganda za tujski promet, krasni naravni posnetki še krasnejše tiho-romantične slovenjgraške planinske krajine po gg. Kieserju in Kvacu, ako ne moremo ljudem nuditi najpriprostejših in najzdravejših naravnih okrepčil, katera lahko dobi tujec za mal denar v vsakem drugem letovišču, celo v Celju in Mariboru v obliki kislega mleka — jogurta.« To premišlujem in se potožim tajniku naše živinorejske zadruga, ki mi smeje pojasni:

»Mleko lahko prodam, kolikor bi ga imel. Toda polovica kmetovalcev nima mleka niti za dom.«

»Pa, ali bi se ne dalo ljudi pridobiti za intenzivnejše mlekarstvo?« mu odvrnem.

»Zdaj še bržčas ljudje nimajo zanimanja, smisla in sploh veselja za večje in trajnejše proizvajanje in prodajo mleka. Vsaj dokler je »še les«, je bila živinoreja in prodaja mleka pri nas le bolj postranska stvar. Težko, težko je pridobivati pravemu kmetijstvu precej odtujeno ljudstvo za vztrajno živinorejo in mlekarstvo, ki navidezno nosi le majhne dohodke, kateri pa so vendar trajni in stalni. In to zadnje toliko naših kmetovalcev vse premale upoštevata!

In zdaj naj še kdo ugovarja, ali ni imel predsednik naše živinorejske zadruga g. Lobe prav, ko si je toliko prizadeval, da bi bila v Slovenjgradcu — stalna prodajalna mleka, oziroma mlekarstva?!

*

Vprašanja in odgovori.

Vojnica.

Ker prejemamo v tem oziru polno vprašanj, odgovarjamo tem potom vsem naenkrat z obširnejšim pojasnilom.

Zakon o ustroju vojske določa v par. 227:

Vojnica je denarna obveznost za vse državljane, ki ne služijo pri vojski in mornarici